

BUHARKENT MESLEK YÜKSEKOKULU'NDA ÖRGÜN ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ ÖĞRENCİLERİN "Sİ" UZAKTAN ÖĞRETİM DERSLERİNE KARŞI TUTUMLARI

Emre IŞIKLI¹

ÖZET

Uzaktan eğitim 1700'lü yıllara dayanan oldukça eski bir kavram olmasına rağmen, teknolojideki değişimle birlikte çeşitli şekillerde uygulanmaya yaygınlaşarak devam etmiştir. Uzaktan eğitimle, öğrenci, öğretim elemanı ve hatta resmi eğitim kurumu ortamı fiziksel ve zamanla ilgili sınırların ötesine geçer. Bu günkü ortamda sadece uzaktan öğretim veren birçok kurumun yanında, örgün öğretimle birlikte uzaktan eğitimi müfredatında bir araya getirmiş yüksek öğrenim kurumları da bulunmaktadır. Çalışmamızda, her iki öğretim şeklinin sistemli bir şekilde uygulamaya konulduğu Adnan Menderes Üniversitesi, Buharkent Meslek Yüksekokulu'nda, Büro Hizmetleri ve Sekreterlik ve Alternatif Enerji Kaynakları Programında okuyan öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya katılan öğrenciler tüm üniversite öğrencilerine havuz şeklinde verilen Türk Dili, İnkılap Tarihi ve İngilizce derslerini asenkron uzaktan eğitim formunda alırken, diğer yandan örgün öğretim derslerine de zorunluluk altında devam etmektedirler. Bu bağlamda, her iki öğretim türüyle ilgili tecrübe sahibi olan öğrencilerin tecrübe ettikleri uzaktan eğitim sistemine yönelik görüşleri bir anketle değerlendirilmek istenmiştir. Bu amaçla öğrencilerin hem demografik bilgileri araştırmacılarla oluşturulan kişisel bilgi formuyla toplanırken; geçerliliği ve güvenilirliği kanıtlanmış anket yoluyla da düşüncelerine yönelik veriler toplanmış ve sonrasında SPSS 2.0 istatistik paket programıyla temel ve betimsel istatistik araçlarıyla analiz edilmiştir. Analiz sonucuna göre, örgün öğretim tecrübesine sahip olan öğrencilerin uzaktan eğitimle verilen havuz derslerine yönelik memnuniyet düzeylerinin düşük olduğu görülmüştür. Bu sonucun hem çalışmaya konu olan kurumumuz hem de benzer çalışmalar planlayan diğer kurumlar için önemli bir gösterge olduğu değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitime öğrenci yaklaşımı, örgün ve uzaktan eğitim, meslek yüksekokulu öğrencisi yaklaşımı

THE ATTITUDES OF STUDENTS AT FORMAL EDUCATION PROGRAMS OF BUHARKENT VOCATIONAL SCHOOL TOWARDS DISTANCE EDUCATION COURSES

ABSTRACT

Although distance education is a quite old conception since 1700s, its applications have been varied and proliferated in parallel to advancement in technology. In this education form, student, instructor and even official education institution environment go beyond spatial and temporal boundaries. In our contemporary time, there are higher education institutions which combine formal and distance education in their curriculum besides numbers of higher education institutions providing distance education. This study was conducted at the Adnan Menderes University in which both formal and distance education methods are applied. Students from the Office Services and Secretariat Department and Alternative Energy Resources Department were included in the study. All participant students were receiving courses of Turkish Literature, History of Turkish Revolution and English offered to all university students in a pool system, on the other hand they were receiving courses in formal education. In this sense, opinions of students who experience both types of education methods about the distance education were tried to be determined. To this end, while students' demographical data was collected by means of personal information form prepared for this study; their opinions were collected by means of a survey whose validity and reliability were ensured. Then, collected data analyzed in the SPSS 20.0 statistical package software for basic and descriptive statistical tools. As a result of the analysis, it was determined that students displayed low level of satisfaction with courses given through distance education. This result is considered as a significant indicator in terms of both our university practicing distance education and of other institutions planning similar applications.

Keywords: Students' attitude towards distance education, formal and distance education, vocational college students

¹ Öğretim Görevlisi, Adnan Menderes Üniversitesi, e.isikli@adu.edu.tr

GİRİŞ

Yüksek öğretim kurumlarında örgün öğretim programları altında fiziksel ortamlarda verilen dersler hiç şüphesiz bu kurumlar için öğretim kaynaklarının temel tüketicileridir. Bununla alakalı olarak da kurum bütçelerinin büyük bölümü bu temel hizmetlerin verilmesi için sarf edilmektedir. Diğer yandan, uzaktan eğitim kavramının eğitim faaliyetlerine getirdiği kullanışlı yapının bilişim ve iletişim teknolojilerindeki gelişimle harmanlanmasıyla ortaya çıkan maliyet ve zaman etkin yapı, yüksek öğretim kurumları için önemli bir avantaj ortaya koymuştur (Garrison, 2000).

Uzaktan eğitim uzun tarihi boyunca çok çeşitli yöntemlerle uygulanmış; zaman ve mekandan bağımsız olması ve bilişim teknolojilerin avantajlarının eklenmesiyle oldukça ekonomik ve öğretici-öğrenen etkileşimine izin veren bir eğitim şeklidir (Gökçe, 2008; Keegan, 1996). Uzaktan eğitim yönteminin kullanımı, temel olarak bireylerin eğitime ayıracak uygun zamanı veya ekonomik gücü olmaması, eğitim kurumuna olan uzaklıklarına bağlıdır. Uzaktan eğitim programları sadece formal örgün eğitim alanında lise, meslek lisesi, meslek yüksek okulları, lisans seviyesi, lisansüstü yüksek lisans ve doktora seviyeleri, yaşam boyu eğitim, mesleki uzmanlaşma ve profesyonel sertifika eğitimleri, el sanatları, yabancı dil eğitimleri vb. bilginin ve profesyonel uzmanlık derecelerinin gerektiği alanda gerçekleştirilebilmektedir (Belanger ve Jordan, 1999). Uzaktan eğitim kapsamında verilen derslerin içerikleri farklı nesnelere desteklenir; öğrenenlerin özelliklerine göre gereken akışta ilerleme olanağı sağlanır; nispeten zor konular ders dışı zaman ve mekan ortamlarda ayrıca verilerek öğrenme imkanı sağlanır; bu sayede çeşitli uzaktan eğitim yaklaşımlarının kullanımı gittikçe önem kazanmıştır (Akman ve Güler, 2008).

Farklı yaş gruplarında ve niteliklere sahip öğrenciler, farklı ortamlarda uzmanlara ve konulara ulaşma arzusunda (Gökçe, 2008). Üniversiteler, bu talepleri gidermek ve kamudan ve öğrenenlerden sağladıkları ekonomik imkanları artırıp çeşitlendirmek üzere uzaktan eğitim programları açma yarışına girmişlerdir. Buna ilaveten uzaktan öğretim programlarının ekonomik olarak kurumlara daha düşük maliyetler sunması, en önemli öğretim kaynakları olan öğretim elemanları ve fiziki derslikler açısından tasarruf sağlaması ve böylece yeni programların açılmasına izin vermesiyle, yüksek öğretim kurumları uzaktan eğitim çalışmalarına girişmiştir. Bu bağlamda üniversiteler hem tek başına uzaktan öğretim programları açmış; hem de ortak olarak birçok bölüme verilen temel derslerin bir havuz içerisinde öğrencilere uzaktan eğitim yoluyla vermeye başlamıştır.

Günümüzde birçok üniversite farklı teknolojik altyapılar kullanarak, farklı alanlarda uzaktan eğitim hizmeti sunmaktadır. Bu çeşitlilik altında uzaktan eğitim hızla gelişim gösterirken, formal eğitime göre olumlu ve olumsuz yönleri literatürde çokça tartışılan konulardan biri olmaktadır. Uzaktan eğitimin yukarıda bahsedilen olumlu yönlerinin yanında, olumsuz yanları arasında en dikkat çekici olan öğretici-öğrenen ilişkisinin sınırlılığı olarak belirtilmiştir. Benzer şekilde sosyal yön olan öğrenci grupları arasında etkileşimin düşük seyretmesi, öğrenenlerin bireysel özelliklerinin, onlara uygun öğrenme biçimlerinin ve bilişimsel yatkınlıklarının bilinmemesi diğer zayıf yönlerdir (Gökçe, 2008; Çakmak 2013: 267). Aynı şekilde yüksek öğretim kurumlarının farklı bilişim alt yapı nitelikleri, öğrencilerin teknolojiye erişimde ekonomik durumlarından kaynaklanan farklı imkan seviyeleri uzaktan eğitim yönteminin sorunları arasında değerlendirilmektedir (Aslantaş, 2014).

Bilindiği üzere uzaktan öğretim çok çeşitli yöntemlerle uygulanmaktadır (Aslantaş, 2014; ve Çetiner vd., 1999). Bu araştırma, Adnan Menderes Üniversitesi, Buharkent Meslek Yüksekokulu'nda (BUMYO) verilen örgün öğretim programlarına kayıtlı olan ancak "5i" uygulaması kapsamında asenkron uzaktan eğitim şeklinde verilen 6 dersi alan öğrencilerin bu derslere karşı tutumlarının belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Öğrenciler hem örgün hem de uzaktan eğitimi tecrübe etmişlerdir. Çalışma amaçlarına uygun olarak, öğrencilerin kişisel özellikleri kişisel bilgi formuyla toplanırken; uzaktan eğitim sistemi hakkındaki görüşleri nicel veri toplama yöntemi kullanılarak elde edilmiş ve istatistiksel analizi gerçekleştirilmiştir.

MATERYAL VE YÖNTEM

Çalışmamız kapsamında ele alınan Adnan Menderes Üniversitesi, BUMYO bünyesinde Alternatif Enerji Kaynakları Teknolojisi ve Büro Yönetimi ve Sekreterlik olarak iki bölümde eğitim verilmektedir. Mevcut çalışma, bahsedilen örgün öğretim programlarında 2016-2017 Eğitim Öğretim yılında okulda hali hazırda kayıtlı bulunan öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Çalışmamızda veri toplama aracı olarak bilgi formu ve anket tekniğinden faydalanılmış ve 105 kayıtlı öğrenci arasından sürekli derslere katılan 86 öğrenciye bilgi formları ve anketler dağıtılmıştır. Katılımcı öğrenci bilgi formu araştırmacı tarafından mevcut literatürdeki örneklerle göre hazırlanırken; tutum belirlemeye yönelik anket formu, uzaktan eğitimin değerlendirilmesine yönelik şimdiye kadar literatürde yayımlanmış çalışmalarda geçerli ve güvenilir olarak değerlendirilmiş maddeler derlenerek hazırlanmıştır (Çakmak, 2013; Olcay ve Döş, 2016; Yalman ve Kutluca, 2013; Yılmaz ve Özkan, 2014). Uygulama sırasında bilgi ve anket formları bir araya getirilerek öğrencilerin dikkatlerinin mümkün olduğunca dağıtılmaması ve fazla soruyla yorulmalarından kaynaklanabilecek taraflı yanıt verme durumundan kaçınılması sağlanmaya çalışılmıştır. Uygulama için hazırlanan

formda formunda toplam 17 adet soru mevcut olup, ilk 5 soru cinsiyeti, yaşı, çalışma durumunu, BUMYO'ya kabul edilme şartını (puanlı veya puansız geçiş) ve eğitim bölümüne ait bilgileri içermektedir. Formda takip eden bölüm dört boyut altında öğrencilerin uzaktan öğretime yönelik tutumlarını değerlendirmektedir. Belirtilen dört boyuttan ilki 5i derslerinin içeriği; ikincisi 5i dersleriyle ilgili öğrencilerin bireysel özellikleri; üçüncüsü 5i dersleriyle ilgili altyapı; ve son olarak dördüncü boyut 5i dersleriyle ilgili kişisel davranışları değerlendirmektedir. Her boyut altında yer alan maddeler 5'li Likert modeli temel alınarak hazırlanmıştır.

Uygulama kapsamında ulaşılabilen 60 öğrenciye anket formu dağıtılmış ve bunlardan tam ve geçerli olarak yanıtlanmış bulunan 43 tanesi istatistiksel analiz kapsamına alınmıştır. Örneklemdeki öğrenci sayısının yaklaşık %72'sinin anketi gerektiği gibi yanıtlanması çalışmanın değerlendirme amaçları için yeterli görülmüştür.

Tasarlanan veri toplama aracıyla elde edilen verilerin değerlendirilmesinde SPSS 20 istatistik paket programı kullanılmıştır ($P < 0,05$). Cronbach Alfa katsayısı hesaplanarak verilerin güvenilirliği değerlendirilmiştir. Güvenilirlik analizi sonucunda Cronbach's Alpha katsayısı, 0,84 bulunmuş; ve bu değer ölçeğin güvenilirliğinin yüksek seviyede olduğunu göstermektedir (Akgül ve Çevik, 2005).

İstatistiksel analiz sürecinde öncelikle maddelerin frekans dağılımı ve yüzdeleri incelenmiştir. Öğrencilerin temel özellikleri, cinsiyet, yaş, öğretim programı, programa giriş şekli ve çalışma durumuna göre 5i derslerine karşı tutumlarında bir fark olup olmadığı görebilmek üzere bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizi yöntemleri kullanılmıştır. Değişken sayıları ikili gruplar halinde olduğundan, bu durum için ortalamalar arasındaki farklar bağımsız örneklem t-testi ile incelenmiştir.

BULGULAR

Öğrencilerin Kişisel Özellikleri

Ankete katılan öğrencilerin cinsiyet ve yaşlarına ilişkin frekans ve yüzde analizi sonuçları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Ankete Katılan Öğrencilerin Cinsiyet ve Yaşlarına İlişkin Dağılımları

Cinsiyet	Sayı	Yüzde
Kız	11	%25,6
Erkek	32	%74,4
Toplam	43	%100
Yaş	Sayı	Yüzde
20 Yaş ve altı	26	%60,5
20 Yaş üstü	17	%39,5
Toplam	43	%100

Ankete katılan öğrencilerin %25,6'sı kız iken, %74,4'ü erkek öğrencidir. Yine yaş dağılımı olarak öğrencilerin %60,5'i 20 yaş ve daha küçük iken, %39,5'i 20 yaşından büyüktür. BUMYO'daki öğretim programları cinsiyet açısından tam zıt dağılım göstermekte olmasına rağmen, bir arada değerlendirildiklerinde daha dengeli bir dağılım sergilemektedir. Öğrencilerin devam ettikleri örgün öğretim önlisans programları altta Tablo 2'de gösterilmektedir.

Tablo 2. Ankete Katılan Öğrencilerin Kayıtlı Oldukları Programlar

Örgün Program Adı	Sayı	Yüzde
Alternatif Enerji Kaynakları	26	%60,5
Büro Yönetimi ve Sekreterlik	17	%39,5
Toplam	43	%100

Tablo 3. Ankete Katılan Öğrenciler Bölüme Kayıt Şekli

Kayıt Türü	Sayı	Yüzde
Sınav Puanıyla	29	%67,4
Sınavsız Geçişle	14	%32,6
Toplam	43	%100

Tablo 4. Ankete Katılan Öğrencilerin Çalışma Durumu

Her hangi bir işte	Sayı	Yüzde
Çalışıyor	3	%7
Çalışmıyor	40	%93
Toplam	43	%100

Tablo 3'e göre öğrencilerin BUMYO'ya kayıt süreçlerinde %67,4'lük bir bölümü üniversite sınavında aldıkları puanlara göre, geri kalan %32,6'lık bölümü sınavsız geçişle yerleştirilmeleri söz konusu olmuştur. Diğer yandan öğrencilerin bir MYO'da kayıtlı bulunmaları, çalışma durumlarının da değerlendirilmesini gündeme getirmiş ancak birkaç öğrenci dışında çalıştıklarını beyan eden öğrenci çıkmamıştır.

Uzaktan Eğitim 5i Derslerinin İçeriğine İlişkin Bulgular

Uzaktan eğitim yoluyla ortak havuzla tüm ADÜ öğrencilerine İnkılap Tarihi I ve II, İngilizce I ve II, Türkçe I ve II dersleri verilmektedir. Tablo 5, bu derslerin içeriğiyle ilgili öğrencilerin yanıtlarına göre elde edilen bulguları yansıtmaktadır.

Tablo 5. Uzaktan Eğitim Derslerinin İçeriğiyle İlgili Değerlendirmeler

Uzaktan Eğitim Derslerinin İçeriğiyle İlgili Sorular	Olumsuz	Kararsız	Olumlu
Ders içerikleri doyurucudur	%46	%30	%24
Ders materyalleri anlaşılabilir	%44	%28	%28
Ders başarısını ölçme ve değerlendirme yeterlidir	%42	%20	%38

Ankete katılan öğrencilerin %46'sı uzaktan eğitim 5i derslerinin içeriğini beğenmemesine karşın, %24'ü olumlu görüş bildirmektedir. Ders kapsamında sunulan materyallerin anlaşılabilirliğiyle ilgili olarak, ankete katılan öğrencilerin %44'ü olumsuz görüş bildirirken, %28'si olumlu görüş belirtmiştir. Ders sürecinde kullanılan ders başarısının ölçülmesi ve değerlendirilmesiyle ilgili olarak, katılımcı öğrencilerin %42'si olumsuz görüş belirtirken, %38'i yöntemleri olumlu karşılamıştır.

Katılımcı öğrencilerin uzaktan eğitimle ilgili bazı bireysel özellikleriyle ilgili bulgular Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Uzaktan Eğitim Dersleriyle İlgili Öğrencilerin Kişisel Özellikleriyle İlgili Değerlendirmeleri

5i Dersleriyle İlgili Öğrencilerin Kişisel Özelliklerine Yönelik Sorular	Olumsuz	Kararsız	Olumlu
Bilgisayar kullanımına yatkınım	%14	%26	%60
Kendi kendime çalışma alışkanlığım var	%26	%21	%53
5i ders materyallerini takip ederim	%40	%30	%30

Tablo 6'ya göre, bilgisayar kullanımına yatkınlıklarını değerlendiren öğrencilerin büyük bölümü (%60) bu konuda olumlu görüş belirtirken, oldukça küçük bir kısmı (%14) olumsuz görüş beyan etmiştir. Kendi kendine çalışma alışkanlığıyla ilgili olarak büyük bölümü (%53) kendi kendine çalışma alışkanlığına sahip olduğunu belirtirken, %26'sı buna sahip olmadığını ve %21'lik bölümü fikri olmadığını ifade etmiştir. Paylaşılan ders materyallerinin takip edilmesiyle ilgili olarak öğrencilerin büyük bölümü (%40) olumsuz görüş bildirirken, kararsız kalan ve olumlu görüş bildirenlerin oranı aynı kalmıştır (%30).

Uzaktan eğitim 5i derslerinin takibi için öğrencilere yönelik mevcut altyapıyla ilgili değerlendirmeler Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Uzaktan Eğitim Dersleriyle İlgili Mevcut Altyapı

5i Dersleriyle İlgili Öğrencilerin Sahip Olduğu Altyapı	Olumsuz	Kararsız	Olumlu
MYO teknolojik altyapısı eğitim için uygundur	%25	%23	%52
Kaldığımız yerlerde (Ev / Yurt) uzaktan eğitime ulaşabiliyoruz	%35	%23	%42

Tablo 7'ye göre ankete katılan öğrencilerin yarısından fazlası (%52) MYO'nun teknolojik alt yapısının uzaktan eğitim için yeterli olduğunu düşünürken, %25'i bu konuda olumsuz görüş bildirmiştir. Diğer yandan okul dışında yaşadıkları yerler olan ev veya yurtlarda uzaktan eğitime erişim konusunda yine büyük bölümü (%42) olumlu yanıt verirken, olumsuz yanıt verenlerin oranı %35 olarak belirlenmiştir.

Öğrencilerin uzaktan eğitim derslerine yönelik düşüncelerine göre dağılımları Tablo 8'de yansıtılmıştır.

Tablo 8. Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Derslerine Yönelik Düşünceleri

5i Dersleriyle İlgili Öğrencilerin Düşünceleri	Olumsuz	Kararsız	Olumlu
5i Derslerini önemserim	%16	%20	%64
5i Derslerinden memnunum	%51	%13	%36
5i dersleri yüz yüze eğitim kadar önemlidir	%62	%9	%29
5i kapsamındaki dersleri uzaktan almayı isterim	%60	%9	%31

Tablo 8'e göre ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%64) 5i uzaktan eğitim derslerini önemseydiğini belirtirken, %16'lık bir bölümü olumsuz görüş bildirmiştir. Yine 5i uzaktan eğitim dersleriyle ilgili memnuniyet düzeyleri %51 gibi yüksek oranda olumsuz olarak belirtilmiştir. Öğrencilerin yaklaşık üçte birlik bölümü (%29) memnun olduklarını belirtmiştir. Yine 5i uzaktan eğitim derslerinin yüz yüze eğitim kadar önemli olup olmadığı konusunda öğrencilerin önemli bir bölümü (%62) dersleri önemsiz görürken, %29'u önemli olduğunu belirtmiştir. Son olarak öğrencilerin 5i kapsamındaki dersleri uzaktan almayı isterim ifadesine verdikleri yanıtların büyük bölümü (%60) olumsuz olarak tabloya yansımış; üçte birlik bölümü bu ifadeye olumlu yaklaşmıştır.

İstatistiksel Analiz Bulguları

t-test Sonuçları

Öğrencilerin uzaktan eğitim 5i derslerine yönelik tutumlarının cinsiyetlerine göre değişiklik gösterip göstermediğini incelemek amacıyla bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. t-test sonuçları altta Tablo 9'da özetlenmiştir.

Tablo 9. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Gerçekleştirilen Bağımsız örneklem t-test Sonuçları

Değişkenler	Cinsiyet	N	Ortalama	St. Sapma	t
Ders içerikleri doyurucudur	Erkek	32	2,4	1,2	0,09
	Kadın	11	2,4	1,0	
Ders materyalleri anlaşılabilir	Erkek	32	2,7	1,3	0,00
	Kadın	11	2,7	1,5	
Ders başarısını ölçme ve değerlendirme yeterlidir	Erkek	32	2,8	1,4	0,12
	Kadın	11	2,7	0,9	
Bilgisayar kullanımına yatkınım	Erkek	31	3,9	1,0	2,88
	Kadın	11	2,8	1,3	
Kendi kendime çalışma alışkanlığım var	Erkek	31	3,3	1,3	-0,31
	Kadın	11	3,4	1,4	
5i ders materyallerini takip ederim	Erkek	31	2,8	1,4	0,44
	Kadın	11	2,6	1,1	
MYO teknolojik altyapısı eğitim için uygundur	Erkek	32	3,5	1,4	1,44
	Kadın	11	2,8	1,1	
Kaldığımız yerlerde (Ev / Yurt) uzaktan eğitime ulaşabiliyoruz	Erkek	32	3,0	1,4	0,74
	Kadın	11	2,6	1,3	
5i Derslerini önemserim	Erkek	32	3,6	1,2	0,47
	Kadın	11	3,4	1,6	
5i Derslerinden memnunum	Erkek	32	2,7	1,4	0,66
	Kadın	11	2,4	1,5	
5i dersleri yüz yüze eğitim kadar önemlidir	Erkek	32	2,5	1,5	0,18
	Kadın	11	2,3	1,7	
5i kapsamındaki dersleri uzaktan almayı isterim	Erkek	32	2,6	1,6	1,41
	Kadın	11	1,8	1,5	

Ders içerikleri, ders materyalleri, derslerin ölçme ve değerlendirme konusu, kendi kendine çalışma alışkanlığı, ders materyallerini takip etme, 5i derslerini önemseme, 5i derslerini yüz yüze eğitim kadar önemli bulma konularında erkek ve kız öğrenciler arasında önemli bir bulunmamıştır. Diğer yandan, erkek öğrenciler 5i derslerini uzaktan almak konusunda daha istekli, 5i dersleriyle ilgili daha memnun, 5i derslerini daha fazla önemser, MYO'nun teknik alt yapısını daha iyi seviyede, bilgisayar kullanımı konusunda daha yatkın oldukları görülmüştür. Ancak cinsiyetlerine göre anlamlı bir değişiklik gözlenmemiştir.

BUMYO'da öğrenciler daha önce de belirtildiği gibi AEK ve BYS öğretim programlarında eğitimlerine devam etmektedir. Öğrencilerin öğretim programlarına göre 5i uzaktan eğitim derslerine olan tutumları arasındaki farklılığın tespit edilmesine yönelik gerçekleştirilen tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Öğrencilerin Eğitim Programlarına Göre Gerçekleştirilen Bağımsız Örneklem t-test Sonuçları

Değişkenler	Program	N	Ortalama	St. Sapma	t
Ders içerikleri doyurucudur	AEK BYS	27 16	2,4 2,4	1,1 1,2	0,09
Ders materyalleri anlaşılabilir	AEK BYS	27 16	2,9 2,5	1,9 1,8	0,89
Ders başarısını ölçme ve değerlendirme yeterlidir	AEK BYS	27 16	2,8 2,5	1,4 1,2	0,75
Bilgisayar kullanımına yatkınım	AEK BYS	27 16	3,8 3,3	1,0 1,4	1,53
Kendi kendime çalışma alışkanlığım var	AEK BYS	27 16	3,3 3,3	1,2 1,5	0,05
5i ders materyallerini takip ederim	AEK BYS	27 16	3,1 2,2	1,2 1,2	2,39
MYO teknolojik altyapısı eğitim için uygundur	AEK BYS	27 16	3,4 3,2	1,4 1,3	0,44
Kaldığımız yerlerde (Ev / Yurt) uzaktan eğitime ulaşabiliyoruz	AEK BYS	27 16	3,1 2,6	1,5 1,2	1,11
5i Derslerini önemserim	AEK BYS	27 16	3,7 3,3	1,0 1,6	0,96
5i Derslerinden memnunum	AEK BYS	27 16	2,8 2,3	1,4 1,3	1,06
5i dersleri yüz yüze eğitim kadar önemlidir	AEK BYS	27 16	2,3 2,4	1,6 1,5	-0,21
5i kapsamındaki dersleri uzaktan almayı isterim	AEK BYS	27 16	2,5 2,2	1,6 1,6	0,44

Tablo 10'a göre, öğrencilerin aktif olarak devam ettikleri iki öğretim programına göre yapılan değerlendirmede, sadece "Ders materyallerini takip ederim" maddesinde iki program arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık belirlenmiştir. Ortalama puanlar göz önüne alındığında, ders içeriklerinin doyurucu olması; kendi kendine ders çalışma alışkanlığı; MYO teknik alt yapısının uygunluğu; 5i derslerinin yüz yüze öğretim kadar önemli bulunması maddelerinde iki farklı programdaki öğrenciler arasında bir farklılık gözlenmemiştir.

Tablo 11. Öğrencilerin MYO Kaydında Sınavlı-Sınavsız Girişine Göre Gerçekleştirilen Bağımsız Örneklem t-test Sonuçları

Değişkenler	Program	N	Ortalama	St. Sapma	t
Ders içerikleri doyurucudur	Sınavlı Sınavsız	29 14	2,3 2,6	1,0 1,3	-0,99
Ders materyalleri anlaşılabilir	Sınavlı Sınavsız	29 14	2,6 2,9	1,4 1,4	-0,60
Ders başarısını ölçme ve değerlendirme yeterlidir	Sınavlı Sınavsız	29 14	2,6 2,8	1,3 1,4	-0,54
Bilgisayar kullanımına yatkınım	Sınavlı Sınavsız	29 14	3,6 3,9	1,3 1,0	-0,95
Kendi kendime çalışma alışkanlığım var	Sınavlı Sınavsız	29 14	3,3 3,3	1,5 0,9	0,13
5i ders materyallerini takip ederim	Sınavlı Sınavsız	29 14	2,4 3,4	1,2 1,2	-2,47
MYO teknolojik altyapısı eğitim için uygundur	Sınavlı Sınavsız	29 14	3,4 3,2	1,3 1,5	0,52
Kaldığımız yerlerde (Ev / Yurt) uzaktan eğitime ulaşabiliyoruz	Sınavlı Sınavsız	29 14	2,9 2,8	1,4 1,4	0,23
5i Derslerini önemserim	Sınavlı Sınavsız	29 14	3,4 3,8	1,3 1,1	-1,06

5i Derslerinden memnunun	Sınavlı	29	2,5	1,4	-1,27
	Sınavsız	14	3,1	1,4	
5i dersleri yüz yüze eğitim kadar önemlidir	Sınavlı	29	2,3	1,5	-0,58
	Sınavsız	14	2,6	1,6	
5i kapsamındaki dersleri uzaktan almayı isterim	Sınavlı	29	2,4	1,7	-0,09
	Sınavsız	14	2,4	1,6	

Yukarıdaki Tablo 11'e göre sadece "Ders materyallerini takip ederim" maddesinde iki farklı okul kayıt türü arasında istatistiksel olarak fark belirlenmiştir. Ortalama değerler temel alındığında, ders başarısını ölçme ve değerlendirme, kendi kendine çalışma alışkanlığı, MYO teknik alt yapısını yeterli bulma, yaşadıkları ortamdan uzaktan eğitime erişme, 5i kapsamında uzaktan eğitim dersleri almak isteme maddelerinde iki giriş türü arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Ancak, sınavsız girenler arasında 5i derslerinden memnuniyet seviyesi ve 5i ders materyallerini takip etme durumu dikkat çekici şekilde yüksek bulunmuştur.

Öğrencilerin tamamına yakını çalışmadıklarını beyan ettiklerinden bu durum analiz sürecinde dikkate alınmamıştır. Yaşlarına göre ve öğretim türüne göre uzaktan eğitim BİT dersine karşı yaklaşımları arasında istatistiksel olarak fark bulunmamıştır.

SONUÇ

Bu çalışmada, Buharkent Meslek Yüksekokulu'nda örgün öğretim programına devam eden öğrencilerin uzaktan eğitim kapsamında aldıkları 5i derslerine karşı tutumları araştırılmıştır. Araştırmada öğrencilerin içerik, bireysel özellikler, altyapı özellikleri ve düşüncelerine göre uzaktan eğitim derslerine karşı tutumları değerlendirilmiştir.

Çalışmamızla benzerlik taşıyan başka çalışmaların sonuçları değerlendirildiğinde, "uzaktan eğitim örgün eğitimin alternatifidir" ifadesine Döş ve Olcay'ın (2016) çalışmasında katılımcılar 3,17 olarak değerlendirirken, bu çalışmada "5i dersleri yüz yüze eğitim kadar verimlidir" ifadesi 2,37 olarak bulunmuştur. Yine aynı çalışmada diğer madde "İnternete dayalı uzaktan eğitim yöntemi öğrenciyi daha başarılı kılar" 2,70 puanla değerlendirilirken, bu çalışmadaki benzerlik taşıyan "5i derslerinden memnunun" ifadesi 2,67'lik puanla aynı değerlendirmeyi almıştır (Döş ve Olcay, 2016). Diğer çalışmanın Turizm bölümünde ve daha geniş bir örneklem grubu (200 katılımcı) üzerinde gerçekleştirilmiş olması sonuçlar üzerinde etkili olabilir. Benzer şekilde daha geniş bir örneklem grubu (524 katılımcı) üzerinde teknoloji kabulü üzerine yapılan başka bir çalışmada uzaktan eğitimle ilgili algılanan memnuniyet düzeyi 2,66 değeri olarak belirlenmiştir (Kurt, 2015). Bu bulgu çalışmamızla oldukça paralel bir sonuç sergilemiştir. Kırallı ve Alcı (2016) tarafından öğrencilerin uzaktan eğitim algısını ölçmeye yönelik yapılan bir çalışmada, "uzaktan eğitim yoluyla yapılan sınavlar güvenilirdir" ifadesi ortalama 2,28 puan alırken mevcut çalışmada 2,69 olarak bulunmuş ve daha güvenilir bir değerlendirme yapılmıştır. Aynı çalışmada benzer bir şekilde sonuçlarda cinsiyetin istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olmadığı bulunmuştur (Kırallı ve Alcı, 2016). Uzaktan eğitimde ölçme başarısıyla ilgili bir başka çalışmada öğrencilerin %80 sistemin "Çok iyi" ve "iyi" derecede ölçme başarısı gösterdiğini belirtmişlerdir (Yılmaz ve Özkan, 2014).

Türkoğlu (2015) çalışmasında erkek öğrencilerin uzaktan eğitim derslerine karşı memnuniyet seviyelerini kız öğrencilere göre daha yüksek olarak bulurken, bu çalışmada cinsiyete göre anlamlı bir fark bulunmamıştır. Diğer yandan memnuniyeti değerlendiren başka bir çalışmada, erkek öğrencilerin uzaktan eğitim derslerinden büyük oranda memnun olmadıkları belirlenmiştir (Çakmak, 2013). Bu çalışmanın diğer dikkat çekici bulgusu, 5i uzaktan öğretim derslerine karşı sınavsız kayıt olan öğrenciler arasındaki nispeten yüksek memnuniyet seviyesidir. Diğer istatistiksel olarak anlamlı bulgu da AEK bölümü ve BYS bölümü öğrencileri arasında 5i ders materyallerini takip etme konusundaki davranış biçimidir. AEK öğrencileri ders materyallerini takip etmede diğer bölüme göre daha olumlu görüş bildirmişlerdir.

Bu çalışmanın alandaki diğer örnekleriyle birlikte, öğrenci görüşlerini uygulayıcılara yansıtarak literatürde uzaktan öğretim sistemlerinin tasarımına katkıda bulunması amaçlanmıştır.

KAYNAKÇA

Akgül, A., ve Çevik, O. (2005). İstatistiksel Analiz Teknikleri SPSS'te İşletme Yönetimi Uygulamaları, Ankara, Emek Ofset.

Akman, E. ve Güler İ. (2008), Biyomedikal Mühendisliğinde Uzaktan Eğitim Çalışmaları, Bilişim Teknolojileri Dergisi, 1(2): 47-52.

Aslantaş, T. (2014), Uzaktan Eğitim, Uzaktan Eğitim Teknolojileri ve Türkiye'de Bir Uygulama, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Endüstri Mühendisliği, Ankara, <http://www.tankutaslantas.com/wp->

<content/uploads/2014/04/Uzaktan-E%C4%9Fitim-Uzaktan-E%C4%9Fitim-Teknolojileri-ve-T%C3%BCrkiyede-bir-Uygulama.pdf> , Adresinden 28 Şubat 2017 tarihinde alınmıştır.

Belanger and Jordan, (1999), *Evaluation and Implementation of Distance Learning: Technologies, Tools and Techniques*, London, Idea Group Publishing

Çakmak, A. Ç. (2013), Uzaktan Eğitim Hizmetinin Öğrenciler Tarafından Değerlendirilmesi: Karabük Üniversitesi'nde Bir Uygulama. İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimleri Dergisi Yıl:12 Sayı:23 Bahar, 263-287.

Çetiner, M.H., Gencel, Ç., Erten, Y.M. (1999), İnternete Dayalı Uzaktan Eğitim ve Çoklu Ortam Uygulamaları. V. İnternet Konferansı'nda sunulmuş bildiri.

Döş, B. ve Olcay, A. (2016), Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin İnternete Dayalı Uzaktan Eğitim Yöntemine Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 7(1): 727-750

Garrison, R. (2000), Theoretical Challenges for Distance Education in the 21st Century: A shift from structural to transactional issues, *IRRODL*, 1(1),

Gökçe, A.T., (2008), Küreselleşme Sürecinde Uzaktan Eğitim. Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 11, 1-12.

Keegan, D. (1996), *Foundations of Distance Education*, New York, Taylor-Francis Group Press

Kıralı, F.N. ve Alcı, B. (2016), Üniversite Öğrencilerinin Uzaktan Öğretim Algısına Yönelik Görüşleri, İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi, 30: 55-83

Kurt, Ö.E, (2015), Üniversite Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Bakış Açılarının Teknoloji Kabul Modeli ve Bilgi Sistemleri Başarı Modeli Entegrasyonu ile Belirlenmesi, Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi, 7(3): 223-234

Turkoglu.,T., 2015. Meslek Yüksekokulunda Örgün Öğretim Programındaki Öğrencilerinin Uzaktan Öğretim Dersine Karşı Yaklaşımı. Elektronik Meslek Yüksekokulları Dergisi Umyos 2015 Özel Sayısı

Yalman, M. ve Kutluca, T. (2013). Matematik Öğretmeni Adaylarının Bölüm Dersleri için Kullanılan Uzaktan Eğitim Sistemi Hakkındaki Yaklaşımları. Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 21, 197-208.

Yılmaz, Ö., ve Özkan, B. (2014). Uzaktan Eğitim BÖTE Öğrencilerin Uzaktan Eğitim ile İlgili Görüşlerinin İncelenmesi, Hasan Âli Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, 11-1(21): 85-94.